

Právo na soudní ochranu a věcné břemeno

Z § 22 odst. 1 písm. a) a odst. 5 zákona č. [67/1960](#) Sb., o výrobě, rozvodu a využití topných plynů (plynárenský zákon), ve spojení s § 22 odst. 3 zákona č. [79/1957](#) Sb., o výrobě, rozvodu a spotřebě elektriny (elektrisační zákon), vyplývalo, že oprávnění zřídit a provozovat na cizím pozemku plynovodní síť a odpovídající věcné břemeno vzniká právní mocí stavebního povolení. Bylo-li ke stavbě přípojky vysokotlakého plynovodu vydáno pravomocné stavební povolení, věcné břemeno vzniklo. Tento závěr vyplývá z principu tzv. presumpce správnosti správního aktu, podle kterého je i vadný správní akt platný (nejde-li o nicotný právní akt) a vyvolává zamýšlené právní důsledky. Zákon tudíž chrání stavebníka (jeho nabytá práva), který postavil stavbu v souladu s pravomocným stavebním povolením, i když bylo stavební povolení později zrušeno. Proto věcné břemeno, kterému odpovídá povinnost trpět výkon oprávnění zřizovat a provozovat na cizích pozemcích plynovodní síť v rozsahu vyplývajícím z rozhodnutí o přípustnosti stavby, nezaniká v důsledku toho, že bylo zrušeno pravomocné stavební povolení, na jehož základě byla plynovodní síť nebo její část, na cizím pozemku zřízena. Vlastník nebo uživatel dotčené nemovitosti svůj nárok na přiměřenou jednorázovou náhradu může uplatnit v prekluzivní lhůtě tří měsíců od uvedení plynovodu do trvalého provozu (užívání) u příslušného orgánu (§ 22 odst. 2 věta druhá elektrisačního zákona). Jestliže soud přesto shledal, že zákonné věcné břemeno na základě stavebního povolení podle elektrisačního zákona nevzniklo a že vzniklo až vydržením práva odpovídajícího věcnému břemenu za účinnosti zákona č. [458/2000](#) Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), přičemž po marném uplynutí lhůt pro uplatnění práva na přiměřenou jednorázovou náhradu podle § 22 odst. 2 elektrisačního zákona a § 59 odst. 3 energetického zákona uložil stěžovateli jako oprávněnému z věcného břemene zaplatit vlastníku dotčené nemovitosti náhradu za újmu z něj vzniklou, dopustil se svévolného výkladu zákona nerespektováním jednoznačné kogentní normy, čímž porušil právo stěžovatele na soudní ochranu a jeho vlastnické právo podle čl. 36 odst. 1 a čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod ve spojení s povinností poskytovat zákonem stanoveným způsobem ochranu právům, zakotvenou v čl. 90 Ústavy České republiky.

(Nález Ústavního soudu České republiky sp.zn. III.ÚS 926/18 ze dne 25.2.2020)

Ústavní soud rozhodl o ústavní stížnosti stěžovatelky obchodní společnosti E.ON Distribuce, a. s., sídlem Č.B., zastoupené Mgr. F.K., advokátem, sídlem Č.B., proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 7. prosince 2017 č. j. 22 Co 1192/2017-440, za účasti Krajského soudu v Českých Budějovicích, jako účastníka řízení, tak, že rozsudkem Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 7. prosince 2017 č. j. 22 Co 1192/2017-440 bylo porušeno právo stěžovatelky na soudní ochranu a její vlastnické právo podle čl. 36 odst. 1 a čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 7. prosince 2017 č. j. 22 Co 1192/2017-440 se ruší.

Z odůvodnění:

I. Skutkové okolnosti případu a obsah napadeného rozhodnutí

1. Ústavní stížností podle čl. 87 odst. 1 písm. d) Ústavy České republiky (dále jen "Ústava") se stěžovatelka domáhala zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí, a to pro porušení čl. 36 odst. 1

Listiny základních práv a svobod (dále jen "Listina").

2. Z ústavní stížnosti a z vyžádaného spisu Okresního soudu v Českých Budějovicích (dále jen "okresní soud") sp. zn. 23 C 25/2014 Ústavní soud zjistil, že okresní soud rozsudkem ze dne 15. 6. 2017 č. j. 23 C 25/2014-368 zamítl žalobu, kterou se žalobce domáhal toho, aby byla stěžovatelce jako žalované uložena povinnost zaplatit žalobci částku 20 000 Kč s příslušenstvím, jako bezdůvodné obohacení, kterého se mělo dostat stěžovatelce užíváním (po dobu dvou let před podáním žaloby) vysokotlakého plynovodu, který je veden mimo jiné na pozemku žalobce parc. č. 1023/3 v katastrálním území Rudolfov (výrok I.) a dále rozhodl, že žalobce je povinen nahradit stěžovatelce na náhradě nákladů řízení částku 32 316 Kč (výrok II.). Okresní soud dospěl k závěru, že všechny objektivní prekluzivní lhůty uplynuly před 12. 9. 2012, resp. 23. 12. 2013, žalobce včasnost uplatnění nároku neprokázal, a proto soud žalobu zamítl.

3. Krajský soud k odvolání žalobce rozsudkem ze dne 7. 12. 2017 č. j. 22 Co 1192/2017-440 změnil rozsudek okresního soudu tak, že stěžovatelce uložil povinnost zaplatit žalobci částku 20 000 Kč s příslušenstvím, náklady řízení ve výši 40 650 Kč a na nákladech odvolacího řízení částku 11 000 Kč.

4. Krajský soud se v uvedeném rozhodnutí zabýval vlastnictvím předmětného plynovodu a dospěl k závěru, že jeho vlastníkem je stěžovatelka, když obchodní společnost Wienerberger cihlářský průmysl, a. s., jako právní nástupce obchodní společnosti Jihočeské cihelny, a. s., spolu se stěžovatelkou učinily (dne 2. 4. 2014) souhlasné prohlášení o vlastnickém právu k plynovodu formou notářského zápisu. Krajský soud přihlédl ke skutečnosti, že stavební povolení Městského úřadu Rudolfov (dále jen "městský úřad") ze dne 4. 3. 1991 nikdy nenabývalo právní moci, a to "tím spíše, byli-li důvodem, pro něž nenabývalo právní moci, fakt, že vlastník zatíženého pozemku nedostal příležitost uplatňovat svá práva v řízení, v němž byl tento správní akt vydán" (viz rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 4. 7. 2016 sp. zn. 28 Cdo 2849/2015 ve věci vlastníka sousedního pozemku Romana Davidka). Krajský soud poukázal na to, že při správném běhu událostí (tedy vlastníci pozemků by byli účastníky stavebního řízení o povolení stavby vysokotlaké přípojky) by v souladu s § 22 odst. 3 zákona č. [79/1957](#) Sb., o výrobě, rozvodu a spotřebě elektřiny (elektrisační zákon), právní mocí stavebního povolení vzniklo zákonné věcné břemeno spočívající v oprávněních vymezených v § 22 odst. 1 téhož zákona. Okolnost, že zákonné věcné břemeno nevzniklo na základě stavebního povolení (dle § 22 odst. 3 elektrisačního zákona) však podle názoru krajského soudu nevykloučila možnost jeho vzniku vydržením. Vlastníci nebo uživatelé dotčených pozemků by v takovém případě měli právo na jednorázovou náhradu podle § 22 odst. 2 věty poslední elektrisačního zákona, přičemž žádost o tuto náhradu byli oprávněni podat v prekluzivní lhůtě tři měsíců od uvedení plynovodu do trvalého provozu. Plynovod byl kolaudován dne 21. 5. 1992. Žalobce se jako účastník správního řízení dozvěděl o plynovodu vedoucím přes jeho pozemek dne 29. 9. 2011, nárok na vydání bezdůvodného obohacení uplatnil dopisem ze dne 23. 12. 2013. Šestiměsíční lhůta podle § 59 odst. 3 zákona č. [458/2000](#) Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění do 31. 12. 2015, dodržena nebyla. Krajský soud však shledal stěžovatelčinu námitku promlčení rozpornou s dobrými mravy, protože stěžovatelka nemůže těžit ze situace, kdy právní předchůdce žalobce byl opomenut ve stavebním řízení. Krajský soud dovodil, že ačkoli žalobce není původním vlastníkem, je třeba mu zásah snižující hodnotu jeho majetku jednorázově odškodnit, když nebyl odškodněn jeho právní předchůdce. Jde zejména o újmu spočívající v tom, že žalobce ani jeho případný právní nástupce nemůže v daných částech pozemek zastavět. Částku 20 000 Kč jednorázové náhrady krajský soud nepovažoval za nepřiměřeně vysokou.

5. Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce dovolání (souběžně s ním podala stěžovatelka ústavní stížnost), ve kterém napadl především hodnocení kritérií, na základě kterých mu měly soudy přiznat vyšší částku, než které se domáhal v žalobě. Usnesením Nejvyššího soudu ze dne 24. 4. 2018 č. j. 22 Cdo 688/2018-487 bylo dovolání žalobce podle § 243c odst. 1 zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, odmítnuto, neboť Nejvyšší soud dovodil, že

rozsudek krajského soudu je v souladu s ustálenou rozhodovací praxí Nejvyššího soudu (výrok I.) a dále bylo rozhodnuto, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů dovolacího řízení (výrok II.). Nejvyšší soud v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že v posuzované věci krajský soud přiznal žalobci plnou výši náhrady, jíž se domáhal žalobou a poukázal na to, že z judikatury i literatury plyne, že požadovanou částku nemohl soud překročit a přiznat žalobci částku vyšší.

II. Argumentace stěžovatelky

6. V ústavní stížnosti stěžovatelka nesouhlasí se závěrem krajského soudu, že žalobci náleží jednorázová náhrada za zásah do jeho vlastnického práva a že tuto náhradu má žalobci vyplatit stěžovatelka. Stěžovatelka je názoru, že krajský soud přiznal žalobci plnění z titulu právního nároku - jednorázové náhrady za zásah do vlastnického práva, který žalobce žalobou vůbec neuplatňoval. Krajský soud své rozhodnutí řádně neodůvodnil a navíc činil skutkové závěry, které nemají žádnou oporu v tvrzení žalobce a ani v dokazování. Odůvodnění rozsudku krajského soudu v části týkající se existence nároku na jednorázovou náhradu je podle stěžovatelky nepřezkoumatelné.

7. Stěžovatelka poukazuje na to, že krajský soud konstatoval, že právní předpisy upravující problematiku plynárenství vždy obsahovaly ustanovení o podmínkách a lhůtách pro vyplacení jednorázové náhrady a že žalobce žádný nárok v těchto lhůtách neuplatnil. Z odůvodnění rozhodnutí lze dovodit, že krajský soud považuje za zásah do vlastnického práva již samotnou výstavbu plynovodu v roce 1992, ale vznik nároku na jednorázovou náhradu spojuje až s okamžikem vydržení práva odpovídajícího věcnému břemeni, tedy dnem 1. 1. 2005. Tato úvaha však zůstává podrobněji nevysvětlena. V této části je tedy rozhodnutí nepřezkoumatelné.

8. Pokud krajský soud dospěl k závěru, že vznik nároku na jednorázovou náhradu je spojen s vydržením práva odpovídajícího věcnému břemeni, bez ohledu na to, zda o jednorázovou náhradu požádal či mohl požádat původní vlastník pozemku, pak tuto úvahu neodůvodnil. Jestliže krajský soud spojil vznik nároku na jednorázovou náhradu s vydržením práva, pak takový závěr vůbec neodpovídá konstantní judikatuře.

9. Dojde-li k vydržení vlastnického práva odpovídajícího věcnému břemeni, popř. jiného práva, nejde o omezení vlastnického práva, za které by příslušela jakákoli náhrada. Vydržení je způsob nabytí práva, přičemž zákon a ani judikatura nepočítá s jakoukoli náhradou. Přiznává-li krajský soud svým rozhodnutím z důvodu vydržení práva (nikoli z důvodu samotné výstavby plynovodu) nyní takovou náhradu, je takový postup zásahem do vlastnického práva stěžovatelky.

10. Podle stěžovatelky krajský soud v odůvodnění svého rozsudku nevysvětlil, jaký důsledek by mělo zmeškání subjektivní lhůty šesti měsíců. Krajský soud pouze konstatuje, že vedlejší účastník tuto zákonnou lhůtu nestihl, ale dále uvádí: "na druhé straně stěží po žalobci požadovat, aby se v předmětné problematice rychle zorientoval, když nalezení práva je problematické i pro samotné soudy". Toto vyjádření lze považovat jen za obecné konstatování, ale nejde o právní odůvodnění toho, proč nedodržení zákonné lhůty nemá žádné dopady na existenci nároku žalobce.

11. Zcela nepřezkoumatelný je podle stěžovatelky i závěr krajského soudu, že jí vznesená námitka promlčení je v rozporu s dobrými mravy. Závěr o nemravnosti námitky promlčení není řádně odůvodněn a nijak neodpovídá konstantní judikatuře. Krajský soud se navíc nevypořádal s námitkou nedostatku věcné pasivní legitimace stěžovatelky.

III. Vyjádření účastníka řízení

12. Pro posouzení opodstatněnosti ústavní stížnosti si Ústavní soud vyžádal vyjádření krajského soudu a vedlejšího účastníka řízení. Krajský soud podáním ze dne 16. 1. 2020 Ústavnímu soudu

sdělil, že možnosti vyjádřit se k ústavní stížnosti nevyužívá a že odkazuje na svůj napadený rozsudek. Vedlejší účastník (žalobce) se k ústavní stížnosti ve stanovené lhůtě nevyjádřil. Ústavní soud proto v souladu s poskytnutým poučením měl za to, že se vedlejší účastník svého postavení vedlejšího účastníka vzdal, tudíž s ním nadále jako s vedlejším účastníkem nejednal.

IV. Procesní předpoklady řízení před Ústavním soudem

13. Ústavní soud posoudil splnění procesních předpokladů řízení a dospěl k závěru, že ústavní stížnost byla podána včas oprávněnou stěžovatelkou, která byla účastnicí řízení, v němž bylo vydáno napadené rozhodnutí, a Ústavní soud je k jejímu projednání příslušný. Stěžovatelka je právně zastoupena v souladu s § 29 až § 31 zákona č. [182/1993](#) Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon o Ústavním soudu"), a ústavní stížnost je přípustná (§ 75 odst. 1 téhož zákona a contrario), neboť stěžovatelka vyčerpala všechny zákonné procesní prostředky k ochraně svého práva.

V. Posouzení důvodnosti ústavní stížnosti

14. Ústavní soud není součástí soustavy soudů (čl. 91 odst. 1 Ústavy) a nepřísluší mu oprávnění vykonávat dozor nad rozhodovací činností obecných soudů. Do rozhodovací činnosti soudů je Ústavní soud v řízení o ústavní stížnosti podle čl. 87 odst. 1 písm. d) Ústavy oprávněn zasáhnout pouze tehdy, byla-li pravomocným rozhodnutím těchto orgánů porušena ústavně zaručená základní práva nebo svobody stěžovatele.

15. Ústavní soud přezkoumal napadené rozhodnutí a dospěl k závěru, že ústavní stížnost je důvodná.

16. Z ustálené judikatury Ústavního soudu plyne, že postup v soudním řízení, zjišťování a hodnocení skutkového stavu, výklad podústavního práva a jeho použití, jsou při řešení konkrétního případu v zásadě záležitostmi obecných soudů a Ústavní soud, jako soudní orgán ochrany ústavnosti (čl. 83 Ústavy), není možno považovat za "superrevizní" instanci v systému obecného soudnictví, jejímž úkolem je přezkum celkové zákonnosti či věcné správnosti vydaných rozhodnutí. Zásah Ústavního soudu do této činnosti, konkrétně jde-li o výklad a použití běžného zákona, připadá v úvahu, jestliže obecné soudy v daném hodnotícím procesu vycházely ze zásadně nesprávného posouzení dopadu ústavně zaručených práv, jichž se stěžovatel dovolává, na posuzovaný případ, eventuálně kdyby v něm byl obsažen prvek libovůle či dokonce svévole, např. v podobě nerespektování jednoznačné kogentní normy či přepjatého formalismu [srov. náleží Ústavního soudu ze dne 8. 7. 1999 sp. zn. III. ÚS 224/98 (N 98/15 SbNU 17)].

17. Proces výkladu a použití běžného zákona bývá stížen vadou zpravidla tehdy, nezohlední-li obecné soudy správně (či vůbec) dopad některého ústavně zaručeného základního práva (svobody) na posuzovanou věc, nebo se dopustí - z hlediska řádně vedeného soudního řízení - neakceptovatelné "libovůle", spočívající buď v nerespektování jednoznačně znějící kogentní normy, nebo ve zjevném a neodůvodněném vybočení ze standardů výkladu, jenž je v soudní praxi uznáván, resp. který odpovídá všeobecně přijímanému (doktrinálnímu) chápání dotčených právních institutů [náleží Ústavního soudu ze dne 25. 9. 2007 sp. zn. Pl. ÚS 85/06 (N 148/46 SbNU 471)].

18. Podle § 22 odst. 1 písm. a) zákona č. [67/1960](#) Sb., o výrobě, rozvodu a využití topných plynů (plynárenský zákon), plynárenským podnikům příslušelo oprávnění zřizovat a provozovat na cizích pozemcích, v rozsahu vyplývajícím z rozhodnutí o přípustnosti stavby, plynovodní sítě. Ustanovení § 22 odst. 5 téhož zákona stanovilo, že o oprávněních uvedených v odst. 1, o náhradě škody za výkon těchto oprávnění, o věcných břemenech, o právu domáhat se změny nebo přeložení plynovodní sítě, popř. podzemního zásobníku a o řízení, platí obdobně předpisy o výrobě, rozvodu a spotřebě elektřiny. V § 22 odst. 2 větě druhé elektrisačního zákona (ve spojení s § 22 odst. 1 a 5

plynárenského zákona) se uvádělo, že je-li vlastník nebo uživatel nemovitosti, která není ve státním socialistickém vlastnictví, zřízením vedení podstatně omezen v užívání nemovitosti, může žádat u orgánu, který je podle předpisů o povolování staveb příslušný pro povolení stavby energetického díla, aby mu energetický podnik poskytl přiměřenou jednorázovou náhradu; žádost musí být pod ztrátou nároku podána do tří měsíců ode dne, kdy bylo dílo uvedeno do trvalého provozu (užívání). Podle § 22 odst. 3 věty první posledně uvedeného zákona oprávnění podle odst. 1 vznikala povolením ke stavbě vedení a zanikala zrušením vedení. Podle § 22 odst. 5 téhož zákona pak povinnost trpět výkon oprávnění uvedených v odst. 1 vázne na dotčené nemovitosti jako věcné břemeno.

19. V rozhodnutí ze dne 8. 2. 2001 sp. zn. 22 Cdo 1819/99 Nejvyšší soud dovodil, že plynárenský zákon i elektrisační zákon vázaly vznik věcného břemene zřídit a provozovat na cizím pozemku síť na stavební povolení; zánik tohoto břemene však nespojovaly se zrušením tohoto povolení, ale až se zrušením vedení. Nejvyšší soud dále uvedl, že z § 22 odst. 1 písm. a) plynárenského zákona ve spojení s § 22 odst. 3 elektrisačního zákona vyplývalo, že oprávnění zřídit a provozovat na cizím pozemku plynovodní síť a odpovídající věcné břemeno vzniká právní mocí stavebního povolení. Bylo-li v dané věci ke stavbě přípojky vysokotlakého plynovodu vydáno pravomocné stavební povolení, věcné břemeno nepochybně vzniklo. Tento závěr vyplývá z principu tzv. presumpce správnosti správního aktu, podle kterého je i vadný správní akt platný (nejde-li o nicotný právní akt) a vyvolává zamýšlené právní důsledky, dokud není v mimořádném opravném řízení zrušen. Je tedy třeba řešit otázku, jaké důsledky mělo pro další existenci věcného břemene zrušení stavebního povolení. Ze shora uvedeného vyplývá, že zákon chrání stavebníka (jeho nabytá práva), který postavil stavbu v souladu s pravomocným stavebním povolením, i když bylo později zrušeno. Proto věcné břemeno, kterému odpovídá povinnost trpět výkon oprávnění zřízovat a provozovat na cizích pozemcích plynovodní síť v rozsahu vyplývajícím z rozhodnutí o přípustnosti stavby, nezankulovalo v důsledku toho, že bylo zrušeno pravomocné stavební povolení, na jehož základě byla plynovodní síť, popř. její část, na cizím pozemku zřízena.

20. V nálezu ze dne 9. 11. 2004 sp. zn. I. ÚS 163/02 (N 169/35 SbNU 289) Ústavní soud vyslovil, že jedním ze základních znaků právního státu je důvěra jednotlivce v rozhodovací činnost orgánů státu, ať už jde o rozhodování orgánů moci zákonodárné, výkonné či soudní. Snaha o nastolení stavu, kdy jednotlivec může důvěřovat v akty státu a v jejich věcnou správnost, je základním předpokladem fungování demokratického právního státu. Ústavní soud k tomu již v minulosti judikoval, že podstatou uplatňování veřejné moci v demokratickém právním státě (čl. 1 odst. 1 Ústavy) je princip dobré víry jednotlivce ve správnost aktů veřejné moci a ochrana dobré víry v nabytá práva konstituovaná akty veřejné moci, ať již v individuálním případě plynou přímo z normativního právního aktu nebo z aktu aplikace práva. Princip dobré víry působí bezprostředně v rovině subjektivního základního práva jako jeho ochrana, v rovině objektivní se pak projevuje jako princip presumpce správnosti aktu veřejné moci [srov. nálezy ze dne 3. 12. 2007 sp. zn. I. ÚS 544/06 (N 217/47 SbNU 855) a ze dne 9. 10. 2009 sp. zn. IV. ÚS 150/01 (N 117/31 SbNU 57)].

21. V posuzované věci vydal městský úřad dne 4. 3. 1991 pod č. j. Výst.117/1991/Vo stavební povolení na výstavbu předmětného vysokotlakého plynovodu. Kolaudačním rozhodnutím městského úřadu ze dne 21. 5. 1992 sp. zn. Výst. 453/92-Kř. bylo povoleno užívání předmětné stavby. Následně, a to po devatenácti letech, dne 14. 4. 2010 požádal Roman Davídek, s nímž stavební úřad opomněl jednat jako s účastníkem stavebního řízení, o doručení stavebního povolení a dne 20. 4. 2010 pak tento správní akt napadl odvoláním. Na základě tohoto odvolání Krajský úřad Jihočeského kraje, odbor regionálního rozvoje, územního a stavebního řízení a investic jako odvolací orgán rozhodnutím ze dne 6. 2. 2012 č. j. OREG 38382/2011/ambrozova napadené stavební povolení v celém rozsahu zrušil a věc vrátil stavebnímu úřadu k novému projednání. Městský úřad následně rozhodnutím ze dne 7. 2. 2012 č. j. MěÚ/2482/Wer řízení ve věci stavebního povolení zastavil. Dne 20. 2. 2013 vydal městský úřad rozhodnutí sp. zn. MěÚ/OV 4721/2012/We, kterým rozhodl, že

vlastníkovi stavby se nenařizuje odstranění stavby a dále rozhodl, že stavební řízení o odstranění stavby týkající se přípojky vysokotlakého plynovodu se zastavuje.

22. Jestliže stavební povolení na stavbu vysokotlakého plynovodu bylo zrušeno až po více než dvaceti letech, přičemž do té doby nebylo zpochybněno, mohl právní předchůdce žalobce, resp. právní předchůdce jeho matky, svůj nárok na přiměřenou jednorázovou náhradu uplatnit v prekluzivní lhůtě tří měsíců od uvedení plynovodu do trvalého provozu (užívání) u příslušného orgánu (§ 22 odst. 2 věta druhá elektrisačního zákona).

23. Pro úplnost Ústavní soud přisvědčuje stěžovateli, že kdyby jí svědčilo právo odpovídající věcnému břemeni v důsledku vydržení, nemůže se žalobce vůči ní domáhat vydání bezdůvodného obohacení (srov. obdobně rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 4. 12. 2007 sp. zn. 22 Cdo 1445/2007, ve kterém Nejvyšší soud vyslovil, že samozřejmým důsledkem vydržení vlastnického práva je, že dosavadní vlastník se nemůže domáhat žádné náhrady za vlastnické právo k majetku, které vydržením jinou osobou pozbyl).

24. Se zřetelem k výše uvedenému Ústavní soud konstatuje, že krajský soud při výkladu a použití elektrisačního zákona porušil ústavně zaručené základní právo stěžovatelky na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny a v důsledku toho i její vlastnické právo zakotvené v čl. 11 odst. 1 Listiny, ve spojení s povinností soudu poskytovat zákonem stanoveným způsobem ochranu právům, zakotvenou v čl. 90 Ústavy.

25. Již jen nad rozhodný rámec Ústavní soud dodává, že nepřehlédl ani chybnou úvahu krajského soudu, dle níž "Listina základních práv a svobod byla účinná až od 1. 1. 1993" (str. 9 rozsudku). Patří se konstatovat, že Listina nabyla účinnosti podle § 7 ústavního zákona č. [23/1991](#) Sb., kterým se uvozuje LISTINA ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako ústavní zákon Federálního shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky, dnem vyhlášení uvedeného ústavního zákona a Listiny ve Sbírce zákonů, tj. dnem 8. 2. 1991. Uvedený ústavní zákon i Listina byly na základě čl. 1 odst. 1 a čl. 6 ústavního zákona České národní rady č. [4/1993](#) Sb., o opatřeních souvisejících se zánikem České a Slovenské Federativní Republiky, dnem 31. 12. 1992 recipovány do právního řádu České republiky ("zůstávají nadále v platnosti"). Dnem 1. 1. 1993 se pak Listina stala součástí ústavního pořádku České republiky (čl. 3, čl. 112 odst. 1 a čl. 113 Ústavy).

26. Ústavní soud proto podle § 82 odst. 2 písm. a) zákona o Ústavním soudu ústavní stížnosti vyhověl a rozsudek krajského soudu ze dne 7. 12. 2017 č. j. 22 Co 1192/2017-440 podle § 82 odst. 3 písm. a) téhož zákona zrušil. V dalším řízení bude krajský soud dle čl. 89 odst. 2 Ústavy vázán právními závěry vyslovenými v tomto nálezu.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Pracovní doba](#)
- [Exekuce](#)
- [Důkazní břemeno](#)
- [Dokazování, neúčinnost právního jednání](#)
- [Katastr nemovitostí](#)
- [Náhrada za ztrátu na výděлку \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Ochrana spotřebitele \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)

- [Pracovněprávní vztah \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Společný nájem bytu manžely \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Určení otcovství \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Jméno v obchodní firmě právnické osoby](#)